

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

2501

Vragen van het lid **Van Kent** (SP) aan de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid over *het bericht dat grootontvangers van loonsteun in Nederland winst in het buitenland uitkeren* (ingezonden 19 maart 2021).

Antwoord van Minister **Koolmees** (Sociale Zaken en Werkgelegenheid) (ontvangen 26 april 2021).

Vraag 1

Wat is uw oordeel over het bericht «Grootontvangers van loonsteun in Nederland keren in het buitenland winst uit» van 19 maart 2021?¹

Antwoord 1

Het primaire doel van de NOW is om zoveel mogelijk banen te behouden. In de totstandkomingen van de NOW-regelingen is telkens de afweging gemaakt hoe werkgelegenheid in Nederland het beste te beschermen. In die afweging speelt ook mee dat het onwenselijk is en onrechtvaardig voelt als bedrijven ondanks het beroep op noodsteun toch bonus en dividend uitkeren. Om dit zoveel mogelijk te voorkomen is een uitkeerverbod van bonus en dividend ingevoerd voor aanvragers van de NOW. In de NOW 2 mogen aanvragers van NOW geen bonus en dividend uitkeren. Dat geldt ook voor dochters van buitenlandse concerns die NOW aanvragen en daarmee lonen in Nederland doorbetalen. Bij de NOW 1 geldt het verbod niet voor aanvragen waarbij de omzetzaling op concernniveau is berekend, omdat het verbod niet direct bij de totstandkoming van de NOW als voorwaarde is gesteld en het niet mogelijk was om dit verbod met terugwerkende kracht in te voeren. Omdat de mogelijkheid tot een aanvraag op werkmaatschappijniveau in mei 2020 is geïntroduceerd, kon vanaf NOW 2 het verbod wel geïntroduceerd worden. Er is voor gekozen om internationale moeders niet te verbieden om bonus of dividend in een ander land uit kunnen keren als deze entiteit zelf geen NOW heeft aangevraagd. Dit is ook uiteengezet in de toelichting op de NOW 2 regeling.² Enerzijds lopen we hiermee tegen de grenzen van onze jurisdictie aan, omdat deze bedrijven zich buiten onze invloedssfeer en buiten ons zicht bevinden. Anderzijds was het risico dat door deze eis Nederlandse banen verloren zouden laten gaan, te groot.

¹ <https://nos.nl/l/2373216>

² Stcrt. 2020, 50202

Onderstaand is per regeling toegelicht hoe het bonus- en dividendverbod is vormgegeven:

Voor NOW1 geldt:

Algemeen

Het betreft het uitkeren van dividend en bonus over 2020 waarover in de regel in de jaarvergadering van 2021 wordt beslist.

Aanvraag op concernniveau.

In de bovenstaande alinea heb ik toegelicht waarom voor deze aanvragen het verbod niet geldt.

Aanvraag op werkmaatschappijniveau.

Het bonus- en dividendverbod geldt ook voor de bedrijfsonderdelen die niet zelf aanvragen en ook voor de bedrijfsonderdelen die geen SV-loon in Nederland hebben. De gedachte hierachter is dat wanneer een werkmaatschappij NOW nodig heeft terwijl de rest van het concern nog wel goed genoeg draait, het bedrijf zelf eerst de verliezen van de werkmaatschappij(en) dient op te vangen en dus vanuit die maatschappelijke verantwoordelijkheid geen dividend uitkeert. Het bonusverbod ziet specifiek op het bestuur of de directie van de moedermaatschappij/groepshoofd en de aanvragende werkmaatschappij(en). Het inkopen van eigen aandelen is ook voor de gehele groep niet toegestaan.

Voor NOW2 en NOW3 geldt:

Algemeen

Het betreft voor NOW 2 en NOW 3.1 het uitkeren van dividend en bonus over 2020 waarover in de regel in de jaarvergadering van 2021 wordt beslist.

Voor NOW 3.2 en 3.3 betreft het uitkeren van dividend en bonus over 2021 waarover in de regel in de jaarvergadering van 2022 wordt beslist.

Aanvraag op concernniveau.

De aanvragende entiteit keert geen bonussen uit aan de directie/ het bestuur en ook niet aan de directie/het bestuur van het concern. Het dividendverbod geldt voor aandeelhouders van de aanvragende entiteit. Ook mag de entiteit geen eigen aandelen inkopen. Als een Nederlands bedrijf onderdeel uitmaakt van een (buitenlands) concern mag er ook geen bonus of dividend aan het moederbedrijf worden uitgekeerd. Voor bedrijfsonderdelen die zelf geen NOW-subsidie aanvragen geldt het verbod niet, ook niet voor een (buitenlandse) moeder die geen aanvraag doet (omdat ze bijvoorbeeld geen Nederlands SV-loon hebben).

Aanvraag op werkmaatschappijniveau.

Idem aan NOW 1.

Vraag 2, 3 en 4

Kunt u een overzicht geven van bedrijven die noodsteun hebben ontvangen in 2020 of 2021 waarvan het moederbedrijf dividend of bonus heeft uitgekeerd in 2020 of van plan is dat in 2021 te doen? Kunt u dit bij deze bedrijven nagaan?

Wat is het totaalbedrag dat deze bedrijven aan bonus hebben verstrekt aan de top van de onderneming in 2020?

Wat is het totaalbedrag dat deze bedrijven aan dividend hebben verstrekt in 2020?

Antwoord 2, 3 en 4

Dergelijke gegevens kan ik u niet geven. Bij aanvragen voor de NOW waarbij moederbedrijven bonus of dividend mogen uitkeren, wordt niet bijgehouden of het moederbedrijf dit al dan niet doet.

Dit is anders bij bedrijven waarbij vanwege een aanvraag op werkmaatschappij-niveau het dividendverbod ook geldt voor de moederbedrijven. Echter kan pas na afloop van de sluiting van de relevante vaststellingsloketten voor de definitieve berekening in kaart worden gebracht welke bedrijven daadwerkelijk noodsteun hebben ontvangen. Het is pas op dat moment mogelijk om te achterhalen bij welke bedrijven de tegemoetkoming op nihil is gesteld vanwege de overtreding van het verbod, aangezien het gegevens over de gehele jaren 2020 en 2021 betreft.

Vraag 5

Hoeveel ontslagen zijn er bij deze bedrijven in Nederland gevallen na het schrappen van de ontslagboete? Vallen deze cijfers te rijmen met de oorspronkelijke reden om geen verbod op dividend en bonus in te stellen, namelijk het behoud van Nederlandse werkgelegenheid?

Antwoord 5

Voor de volledigheid wil ik benadrukken dat er geen sprake is van een boete binnen de NOW-regeling, maar een correctie van de loonsom als gevolg van ontslag vanwege bedrijfseconomische redenen.

Het aantal ontslagen is niet bekend. Dit heeft twee redenen:

Een afgenomen aantal werknemers geeft geen inzicht in de achterliggende oorzaak. De vermindering kan voortkomen uit ontslag, maar kan ook ontstaan door natuurlijk verloop of een baanwisseling op initiatief van de werknemer. Binnen de NOW-regeling bestaat geen doelbinding voor deze gegevens. Met andere woorden: deze gegevens zijn niet noodzakelijk om de NOW-regeling op correcte wijze uit te kunnen voeren en daardoor ook niet toegankelijk in het kader van privacywetgeving.

Vraag 6

Bent u nadat de cijfers over dividend en bonussen van de moederbedrijven over 2020 bekend werden in gesprek gegaan met de dochterbedrijven over de wenselijkheid hiervan? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

Nee, ik ben niet in gesprek gegaan met de dochterbedrijven. Zoals bij het antwoord van vraag 1 toegelicht, is het bonus- en dividendverbod zorgvuldig tot stand gekomen. Ik heb daarbij bewust een beroep gedaan op de maatschappelijke verantwoordelijkheid van bedrijven en die oproep heb ik ook meerdere keren herhaald.

Vraag 7

Blijft u na het zien van deze cijfers nog steeds van mening dat een verbod op het verstrekken van bonussen en dividend door het moederbedrijf, wanneer deze noodsteun krijgen vanwege de Nederlandse werkgelegenheid, onwenselijk is?

Antwoord 7

Ja, zie verder het antwoord op vraag 1.

Vraag 8

Deelt u de mening dat het onaanvaardbaar is dat Nederlands belastinggeld er uiteindelijk aan bijdraagt dat dividendhouders en mensen aan de top van een moederbedrijf zichzelf kunnen verrijken?

Antwoord 8

De NOW-regeling heeft tot doel om tijdens de huidige pandemie zoveel mogelijk banen in Nederland te behouden. Dit weegt dusdanig zwaar dat dit in de zorgvuldige totstandkoming van dit verbod opweegt tegen het gevolg dat moederbedrijven binnen de geldende regels mogelijk dividend uitkeren.